

Jaarverslag 2016

Regionaal Economisch Bureau IJmond (REB) / Economische Samenwerking IJmond (ESIJ)

Terugblik 2016 – Regionaal Economisch Bureau / Economische Samenwerking IJmond

In 2016 is het Regionaal Economisch Bureau (REB) overgegaan in het programma Economische Samenwerking IJmond (ESIJ). Daarvoor hebben de wethouders van de drie gemeenten, Beverwijk, Heemskerk en Velsen in mei 2016 een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst (samenwerkingsconvenant) afgesloten.

Net als in voorgaande jaren heeft in 2016 het zwaartepunt van de Regionaal Economisch Bureau (REB)/ programma Economische Samenwerking IJmond (ESIJ) inzet gelegen op de ondersteuning van de Maakindustrie middels bijdrage aan Techniek-campus en Techport IJmond. Dit in lijn met de doelstellingen en ambities zoals vastgelegd in het regionale gebiedsprogramma 'Made in IJmond' (uit 2013).

Onderstaande tabel geeft de feitelijke REB/ESIJ-inzet en -uitgaven in 2016 schematisch weer. In dit jaarverslag wordt een nadere toelichting gegeven op de verschillende projectonderdelen.

Financiële verantwoording

Er is sprake van een onderschrijding van € 52.000. Dit komt vooral doordat de programmamanager later is begonnen dan was gepland, begroot, de bijdrage aan bedrijfsleven in het kader van de samenwerking lager was en heeft Techport IJmond minder uitgegeven dan begroot.

	Totaal		
Regionaal budget 2016 - inkomsten	€ 265.000*		
Projecten	Uitgaven	Begroot	REB/ESIJ focussectoren
Programmamanager	€ 11.000	€ 50.000	Organisatie
Herijking Gebiedsprogramma 'Made in IJmond'	€ 5.800	€ 5.000	Organisatie
Bijdrage Techniek-campus - Techport IJmond(lumpsum)	€ 105.000	€ 120.000	Maakindustrie
Bijdrage Metropoolregio Amsterdam	€ 40.000	€ 40.000	Organisatie
Opstellen Regionale detailhandelsvisie IJmond	€ 33.700	€ 20.000 en € 10.000 subsidie prov. NH	Detailhandel
Versterken samenwerking bedrijfsleven (bijdrage Haringparty OV IJmond)	€ 5.000	€ 10.000	Communicatie
Offshore wind	€ 12.500	Niet begroot	Haven
Innovatieve Tuinbouw	Bijdrage is betaald uit budget 2015	Niet begroot	
Regionale bedrijventerreinen	Geen bijdrage	Niet begroot	
Totaal begroot		€ 245.000	
Totale Uitgaven	€ 213.000		
Onderschrijding	€ 52.000		

(*); Dit bedrag van € 265.000 is opgebouwd uit bijdragen van de gemeenten Beverwijk € 70.000, Heemskerk € 70.000 en Velsen € 125.000 en is gelijk aan de voormalige bijdragen IJmond Veelzijdig.

Samenwerkingsovereenkomst Programma ESIJ

Op 24 mei 2016 hebben de IJmond gemeenten het ESIJ- samenwerkingsconvenant ondertekend. Dit convenant is de opvolger van de werkafspraken die betrekking hadden op het Regionaal Economisch Bureau (REB), en heeft als doel om ook in de komende jaren, door middel van goede regionale samenwerking, de efficiency en effectiviteit binnen het taakveld 'Economische Zaken' verder te vergroten. Het samenwerkingsconvenant loopt af op 31 december 2018. De regionale economische samenwerking in de IJmond krijgt de komende jaren vorm in een programma.

Aanstelling Programmamanager ESIJ

In oktober 2016 is de programmamanager ESIJ aan de slag gegaan voor de periode t/m december 2018. De programmamanager aangesteld voor 16 uur per week. Een taakomschrijving voor de functie staat beschreven in het ESIJ-Samenwerkingsconvenant en behelst onder meer het bewaken van de voortgang van de werkzaamheden van de ESIJ, het adviseren van de bestuurders van de IJmond gemeenten en het herijken van het Gebiedsprogramma 'Made in IJmond 2013'.

Voor de inzet van de programmamanager was een jaarbudget geraamd van € 50.000. Door de aanstelling in het najaar van 2016 is slechts een deel van het geraamde bedrag besteed. Dit biedt de verklaring voor onderschrijding van het budget van 2016.

Naast kennismaking met het bedrijfsleven is de inzet vorig jaar vooral gepleegd op het de voorbereiding van de herijking 'Made in IJmond 2013' dat in 2017 verder wordt uitgewerkt.

Herijking "Made in IJmond" (uit 2013)

In november 2016 is de opdracht verstrekt voor de herijking "Made in IJmond" 2013. Het bestaande gebiedsprogramma bevat een duidelijke focus op belangrijkste regionale economische sectoren, om de gezamenlijke inspanningen zo effectief mogelijk te laten zijn. De basis van het programma wordt gelegd met een evaluatie van het gebiedsprogramma uit 2013 en een nieuw gebiedsprogramma "Made in IJmond" 2017.

Dit proces vindt plaats in samenspraak met het bedrijfsleven en andere stakeholders. Naar verwachting wordt "Made in IJmond" 2017 in de zomer afgerond. Het nieuwe gebiedsprogramma wordt daarna vastgesteld in de colleges en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraden in de IJmond.

Versterking samenwerking bedrijfsleven

Om de samenwerking met het bedrijfsleven te versterken is er vanuit het ESIJ budget een bijdrage geleverd aan de Haringparty georganiseerd door OV-IJmond.

Innovatieve Tuinbouw

Gezien het regionaal toonaangevende innovatieve karakter van de tuinbouw in Heemskerk, en de relatie die bestaat tussen de innovatieve tuinbouw en het cluster Maakindustrie, heeft het PHC-EZ eind 2015 besloten om een eenmalige (co-financiering) subsidie te verstrekken aan het initiatief/pilot van ondernemers voor het opbouwen van een merk voor Heemskerkse tulpen, inclusief keurmerk.

De bijdrage was bestemd voor de inzet van professionele advisering m.b.t. positionering, merkontwikkeling, design en marketing en communicatie proces. Ook de kosten voor de uitvoering, vorming en begeleiding clustervorming gedurende het eerste seizoen, inhuren van marktkennis en juridische kosten maken hier deel van uit.

Het initiatief heeft in 2016 geresulteerd in het ontwikkelen van een merknaam, te weten CoasTulip. De introductie van CoasTulip is in het eerste seizoen van het cluster succesvol verlopen en heeft bij de doelgroep van handelaren en exporteurs in Nederland een hoge naamsbekendheid en een positief imago opgeleverd.

Tijdens de pilot is veel tijd besteed aan het groepsproces, er is een gezamenlijke visie en strategie opgesteld, waarin de rolverdeling binnen de groep, en de gezamenlijke doelen en verwachtingen naar elkaar zijn vastgelegd.

Bijdrage PRES - Metropoolregio Amsterdam

Wethouder EZ Velsen (Arjen Verkaik) zit namens de IJmond in Platform Regionale Economische Structuur (PRES) van de Metropoolregio Amsterdam. Deze is inmiddels omgedoopt tot Platform Economie. Alle deelnemende gemeenten/regio's dragen financieel bij aan de kosten voor de instandhouding van de PRES-organisatie. De toegezegde bijdrage van de IJmond bedroeg in 2016 € 40.000.

In 2016 is besloten om de MRA-samenwerking te versterken. Hiervoor is een convenant opgesteld waarin de afspraken zijn verankerd en onder meer is geregeld dat gemeenten vanaf 2017 een vaste bijdrage per inwoner gaan betalen voor de financiering van het 'MRA-apparaat'. De separate ESIJ bijdrage voor de kosten van het platform Economie (voorheen PRES) is hiermee komen te vervallen.

Offshore Wind

De ontwikkeling van het cluster Offshore Wind is als zogenaamd plusproject opgenomen in "Made in IJmond" 2013. In dit kader is in 2016, met een financiële bijdrage (uit 2015) van het toenmalige REB de Kennis- en Innovatieagenda OffshoreWind opgesteld.

In deze agenda heeft de regio innovatiethema's en acties benoemd, die voor een sterkere regionale bijdrage aan de ontwikkeling van de offshore windsector moeten zorgen. AYOP, Techport IJmond, de havens en gemeenten willen met Topconsortium Kennis en Innovatie Wind op Zee (TKI-WoZ) de komende jaren werken aan de uitvoering van deze agenda. Nationaal wordt vanuit de TKI-WoZ fors geïnvesteerd in het ondersteunen van individuele en collectieve innovaties vanuit MKB. Toch blijkt dat in onze regio maar weinig (offshore wind) bedrijven gebruik maken van dit aanbod en ook maar weinig gebruik maken van de beschikbare kennis bij kennisinstellingen.

Redenen daarvoor zijn dat er voor met name het MKB een relatief hoge drempel is om in deze markt actief te worden en zeker om vroegtijdig aan innovatie mee te doen. Het verkrijgen van financiering voor innovaties in offshore wind voor het MKB is complex.

De sector is jong en veel nieuwe concepten zijn niet bewezen. Traditionele financiering is hierdoor lastig. Offshore Wind is daarnaast een kapitaalintensieve sector. Het testen van innovaties is duur. Ook de marktstructuur is erg specifiek. Er zijn relatief weinig afnemers en launching customers, een beperkt aantal grote spelers bepalen daarnaast de markt.

De regio wil met de Kennis- en Innovatieagenda deze trends doorbreken en juist inzetten op gezamenlijk innoveren.

Uit deskresearch, interviews en een innovatiesessie met bedrijven en kennisinstellingen zijn de volgende regionale innovatiethema's als kansrijk benoemd:

- Slim onderhoud: op basis van continue conditie monitoringsmodellen inrichten van onderhoudsprocessen van windcentrale en –turbine, ondersteuningsconstructies en het netwerk;
- Slimme logistiek: op basis van open data en simulatie slimme logistieke (digitale) concepten ontwikkelen, die efficiëntie in installatie aantoonbaar vergroten;
- Slimme schepen: verrijken van installatie- en werkschepen door slimme technieken toe te voegen en een monitoringssystemen te ontwikkelen voor werkschepen.

Rond deze thema's willen we de innovatie aanjagen. Dat doen we door het informeren van bedrijven over de diverse nationale initiatieven, het activeren van bedrijven door bedrijven nadrukkelijk te koppelen aan bestaande initiatieven en het daadwerkelijk ondersteunen van bedrijven door innovatieprojecten op te zetten en te faciliteren bij uitvoering.

AYOP zal haar achterban actief informeren over de ontwikkelingen in de sector en legt de verbinding met bestaande initiatieven, (subsidie)regelingen en het nationaal aanbod van TKI. Tevens zal zij collectieve innovatieprojecten aanjagen.

Voor de ondersteuning en uitvoering van een collectief innovatieproject rond het thema Slim Onderhoud zal Techport IJmond dit uitvoeren. Bij de opstart, ondersteuning en uitvoering van een collectief innovatieproject rond het thema Slimme Logistiek speelt Havenbedrijf Amsterdam een initiërende en aanjagende rol.

Detailhandel

Het onderwerp Detailhandel was bij aanvang geen thema binnen het Gebiedsprogramma 'Made in IJmond'. Het PHC-EZ heeft echter wel het belang van regionaal detailhandelsbeleid en de IJmondiale opgave daarbij onderkend.

In 2015 is er gestart met het opstellen van een Regionale detailhandelsvisie IJmond op basis van een financiële bijdrage van het ESIJ en met cofinanciering van de provincie van € 15.000. De regionale detailhandelsvisie IJmond is vastgesteld in de zomer 2016. De drie gemeenteraden stemden unaniem in. Afspraken die in de visie zijn vastgelegd hadden o.a. betrekking op een reductie van 10.000 m² aan winkeloppervlak en het terugbrengen van het aantal winkelgebieden van 30 naar 20. Tevens ligt er nu een regionaal toetsingskader op tafel voor de beoordeling van nieuwbouwplannen detailhandel.

Afgesproken is ook dat de IJmond-gemeenten de afspraken en ontwikkeling van detailhandel gezamenlijk jaarlijks monitoren. In 2016 is daartoe bijgedragen aan het Randstedelijke koopstromenonderzoek met aanvullende vragen over voor de IJmond. Daarnaast is een meerjarige overeenkomst met Locatus aangegaan voor het leveren van data over o.a. ontwikkeling leegstand van winkels en kansrijkheid van winkelstraten. Tevens informeren gemeenten elkaar over regelmatig over ontwikkelingen die spelen binnen de gemeenten. Dit is een vast agendapunt bij PHC EZ.

Plabeka/regionaal bedrijventerreinenonderzoek

Vanuit het MRA Platform Economie (voorheen PRES) is een werkgroep Platform Bedrijventerrein en Kantoren (Plabeka) ingesteld. In 2016 is daarin gewerkt aan de derde Plabeka-uitvoeringsstrategie.

De regionale strategie is gebaseerd op een vraag- en aanbodraming van bedrijven en kantoren in de MRA. Daaruit blijkt onder meer een geraamd tekort van bedrijventerreinen in Amsterdam en IJmond in de periode tot 2030. In deelregio's vindt ook transformatie van bedrijven/kantoren naar (gemengd) wonen plaats. Er zijn in 2016 bestuurlijke afspraken voorbereid ten aanzien van proces, tempo en ontwikkeling van aanbod bedrijventerreinen en kantorenlocaties. De strategie is meer adaptief en procesgericht dan voorheen.

Techport IJmond

Techport IJmond is een netwerk- en partnerorganisatie van onderwijsinstellingen, overheden en bedrijfsleven. Het succes van Techport IJmond is het succes van de partners en andersom. In 2016 hebben diverse acties rondom de 4 actie lijnen plaatsgevonden:

Kiezen: Onder de vlag van Techport IJmond hebben diverse events plaatsgevonden om kinderen te interesseren voor techniek. Het jaarlijkse PET evenement, maar ook diverse technochallenges en oriëntatiebijeenkomsten. In 2016 is ook hard gewerkt aan de voorbereiding van het Technolab. Een plek in het SHIP waar basisschoolleerlingen modules Techniek onderwezen worden. Het SHIP is begin 2017 opengegaan.

Leren: Er is in 2016 met de stichting Leren werken in de techniek, uitvoering gegeven aan het centre voor innovatief vakmanschap. Met de Hogeschool van Amsterdam lopen de overleggen over een betere aansluiting bij de regio IJmond.

Werken: Het is de ambitie om de om, her- en bijscholing van werknemers met elkaar in de regio op te pakken. In 2016 is een aanzet gegeven om hier meer in te doen. Dit onderwerp wordt in het kader van Techport IJmond Centre verder opgepakt.

Innoveren: De voorbereiding voor een EFRO traject rondom slim onderhoud hebben in 2016 plaatsgevonden. Dit heeft inmiddels geresulteerd in een feitelijke aanvraag waar naast Tata, VU, Science park diverse regionale MKB bedrijven zijn aangehaakt. Daarnaast zijn in 2016 de gesprekken over een Techport IJmond Centre geïntensiveerd. In 2017 wordt naar verwachting meer duidelijk over de haalbaarheid.

Kennisvouchers

Daarnaast zijn er in door de Techport Campus kennisvouchers verstrekt voor innovatieve ideeën van ondernemers die actief zijn in de maakindustrie. De gemeenten Heemskerk, Beverwijk en Velsen maken deze regeling mogelijk. De kennisvouchers hebben een waarde van maximaal € 5000,-. Ondernemers kunnen de voucher gebruiken om vanuit hun bestaande activiteiten nieuwe innovaties tot stand te brengen.

Tijdens de demodagen van Microtechniek, nam Elle Veenstra op 1 december een Kennisvoucher in ontvangst. Deze werd uitgereikt door Tim De Rudder, wethouder van gemeente Beverwijk. De Kennisvoucher is aan Microtechniek uitgereikt voor de ontwikkeling van een draaibank die wordt ondersteund door een robotarm van Rolan Robotics. De bedrijven ontmoetten elkaar tijdens een Techport Industries bijeenkomst .

Begin december 2016 is een Kennisvoucher uitgereikt aan Montarent voor het ontwikkelen van een Virtuality Video voor het bedienen van de nieuwe mobiele kraan Montalift M21. De Montalift M21 4-W DS is een zelfrijdende zichzelf oprichtende bouwkraan . Het betreft een 21 tonmeter mobiele snel-montagekraan, die het hijswerk aanzienlijk lichter maakt en zorgt voor meer efficiëntie. De kraan kan 1.8 ton aan gewicht tillen, is zeer mobiel en het op- en afbreken duurt 10 minuten met behulp van radiografisch besturing.

BSE Ymond B.V. ontving medio december 2016 een voucher. BSE Ymond ontwikkelde het BSE Argo Reel System. Dit is een systeem waarmee doeken mooi en efficiënt over velden gedrapeerd kunnen worden. Beschadiging aan zowel de gewassen als aan het doek zelf worden op deze manier beperkt.

De kennisvoucher ondersteunt bedrijven uit de maakindustrie bij het continu ontwikkelen en innoveren in product of dienst, waar de kennis van buiten moet komen.

Voor meer informatie voor de activiteiten in 2016 zie: <http://techport.us11.list-manage.com/track/click?u=dc96d8ca71b0a997c704b91b5&id=41e5e1d979&e=7b3c5d4ba8>